

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
Hungarian Technical Scientific Society of Transylvania

**XXVII. Nemzetközi
Gépészeti Konferencia**

**27th International Conference
on Mechanical Engineering**

**OSGÉFT
2019**

**Nagyvárad, 2019. április 25–28.
Oradea, 25-28 April, 2019**

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
Hungarian Technical Scientific Society of Transylvania

OGÉT 2019

**XXVII. Nemzetközi Gépészeti Konferencia
27th International Conference on Mechanical
Engineering**

Nagyvárad, 2019. április 25–28.
Oradea, 25–28 April, 2019

A konferencia szervezője

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT
Gépészeti Szakosztály

Organizer

Hungarian Technical Scientific Society of Transylvania
Mechanical Engineering Department

Társszervezők / Co-organizers

MTA – Kolozsvári Akadémiai Bizottság
Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gépészmérnöki Kar
Debreceni Egyetem, Műszaki Kar
Kolozsvári Műszaki Egyetem, Közúti járművek, Mechatronika és Mechanika Kar
Miskolci Egyetem, Gépészmérnöki és Informatikai Kar
Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar, Budapest
Pannon Egyetem, Műszaki Kar, Veszprém
Neumann János Egyetem, GAMF Műszaki Informatikai Kar, Kecskemét
Széchenyi István Egyetem, Műszaki Tudományi Kar, Győr

A konferencia elnöke / Chairman

Dr. BARABÁS István professzor / professor

A konferencia tudományos bizottsága / Scientific committee

Dr. CSIBI Vencel-József akadémikus, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. BARABÁS István, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. ÁBRAHÁM György, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
VADÁSZNÉ Dr. BOGNÁR Gabriella, Miskolci Egyetem
Dr. DUDÁS Illés, Miskolci Egyetem
Dr. HORVÁTH Sándor, Óbudai Egyetem, Budapest
Dr. KAMONDI László, Miskolci Egyetem
Dr. LAKATOS István, Széchenyi István Egyetem, Győr
Dr. MÁTÉ Márton, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Dr. NAGY Vince, Széchenyi István Egyetem, Győr
Dr. PÁLFFY Károly, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. TIMÁR Imre, Pannon Egyetem, Veszprém

Kiadó / Publisher

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT
Hungarian Technical Scientific Society of Transylvania

Szerkesztő / Editor

Dr. BARABÁS István professzor / professor

Lektorok / Reviewers

Dr. ÁBRAHÁM György, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dr. BALÁZSI Csaba, MTA Energiatudományi Kutatóközpont, Budapest
Dr. BARABÁS István, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. BERECHKY Ákos, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dr. GÁSPÁR Ferenc, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. FODOR Dénes, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. FORGÓ Zoltán, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Dr. GYURIKA István Gábor, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. HORVÁTH Pál, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. ILLÉS Béla, Miskolci Egyetem
Dr. KAMONDI László, Miskolci Egyetem
Dr. KOCSIS Levente, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. KOVÁCS Ádám, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dr. KULCSÁR Tamás, Alap Inspektor Kft., Veszprém
Dr. LAKATOS István, Széchenyi István Egyetem, Győr
Dr. MÁTÉ Márton, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Dr. NAGY András, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dr. PÁCZELT István, Miskolci Egyetem
Dr. PÁLFFY Károly, Kolozsvári Műszaki Egyetem
Dr. PÁSZTOR Judit, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Dr. POÓS Tibor, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dr. POPA-MÜLLER Izolda, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
ÓVÁRINÉ Dr. BALAJTI Zsuzsanna, Miskolci Egyetem
Dr. SZABÓ Barna, Washington University in St. Louis
Dr. SZALAI István, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. SZAUTER Ferenc, Széchenyi István Egyetem, Győr
Dr. TIMÁR Imre, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. TOLVALY-ROSCA Ferenc, Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar
Dr. TÓTH-NAGY Csaba, Széchenyi István Egyetem, Győr
Dr. TÖRÖK Ádám, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
VÁDÁSZNÉ Dr. BOGNÁR Gabriella, Miskolci Egyetem
Dr. VERDES Sándor, Pannon Egyetem, Veszprém
Dr. VINCZE-PAP Sándor, Jáfi-Autókut Kft., Budapest
Dr. ZÖLDY Máté, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Támogató / Financial Support

Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. – Budapest / Budapest

Szekció-előadások

- 18.00 KMETZ Barbara, KAMONDI László
Szenzoros vezérlésű kéz művértag tervezése
- 18.12 FÜZESI Dániel, JÓZSA Viktor
Perdületszám égésre gyakorolt hatásának elemzése
- 18.24 FEHÉR Anna, JÓZSA Viktor
Mérőberendezés építése hőátadási tényező mérésére
- 18.36 CSAPÓ Dániel
Használati melegvíz bojler dinamikus energetikai tulajdonságainak vizsgálata
- 18.48 NAGY Dalma J., BENCsik László, INSPERGER Tamás
Emberi egyensúlyozó szabályozás identifikációja szimuláció és kísérleti elemzés segítségével
- 19.00 LADÁNYI Ákos Zsolt, TÓTH Adrián Gergely, ÁBRAHÁM György
Optikai átviteli függvény mérése vonalszórás detektálásával
- 19.12 SIPKÁS Vivien, VADÁSZNÉ BOGNÁR Gabriella
Mikrokapcsolók élettartam vizsgálatának kérdései

D. terem

Minőségbiztosítás és környezetvédelem

Ülésvezetők:

Dr. ILLÉS Béla, Dr. TÖRÖK Ádám

- 14.30 HEGYI Ádám, PINTÉR Judit Mária
Légtér minőségének felmérésére tanácsadó algoritmus fejlesztéséhez
- 14.42 VERES Péter, ILLÉS Béla
Algoritmusok összehasonlító elemzése moduláris alkalmazással logisztikai problémákon
- 14.54 MARGITAI Péter, KOVÁCS Sándor, SZÁVAI Szabolcs
Elektromos csatlakozók fretting-korróziójának vizsgálata numerikus eszközökkel
- 15.06 BURKALI Dávid, SASS Péter
Turbófeltöltő tribológiai rendszerét vizsgáló komponensvizsgálat mérő- és vezérlőrendszerének fejlesztése
- 15.18 SZENTESI Szabolcs, ILLÉS Béla, TAMÁS Péter
Élelmiszeripari termékeket gyártó vállalat készletezési rendszerének szimulációs vizsgálata
- 15.30 SZABÓ László
Nyomonkövetés az ellátási láncokban
- 15.42 HARDAI Ibolya, ILLÉS Béla, BÁNYAINÉ TÓTH Ágota
Az Ipar 4.0 alkalmazási lehetőségeinek áttekintése

- 15.54 KASZÁS Ádám, ZSIROS Ádám, PETRUSKA Ildikó
Egységben a sokszínűség – A BME Gépész Szakkollégium sikertényezőinek elemzése
- 16.06 NAGY Gábor, BÁNYAINÉ TÓTH Ágota, ILLÉS Béla
Ipar 4.0 hatása az autóiipari beszállítói rendszerekre
- 16.18 SKAPINYECH Róbert, ILLÉS Béla
Egy minőségközpontú kockázatkezelési eljárás logisztikai felhasználási lehetőségeinek bemutatása Ipar 4.0 környezetben
- 16.30 **kávészünet**

CAD

Ülésvezetők:

Dr. KULCSÁR Tamás, Dr. ENISZ Krisztián

- 17.00 NAGY Judit
Tartályok és műveleti készülékek ANSYS alapú végelelemes vizsgálata
- 17.12 SZABÓ Martin, TOMPA Tamás, MILEFF Péter, NEHÉZ Károly
Modern autóiipari termékfejlesztést támogató CAD modulok megvalósítása
- 17.24 DÉCSEI-PARÓCZI Annamária, BOJTOS Attila
Összetett geometriai modell korrigálása és előkészítése végelelemes modál analízishez
- 17.36 DÓCZI Martin Olivér, SIMONOVICS János, SZÓDY Róbert
Vápakosaras rögzítés vizsgálata végelelemes módszerrel
- 17.48 KULCSÁR Tamás, VALLER István
Bázis rendszerek és a bázisolás jelentősége a nagy pontosságú 3D optikai felület szkennerek alkalmazásánál
- 18.00 GYÖRGY Levente, SIPOS Bence
Teljesítményhatékony drónkonstrukció precíziós ereszkedéshez
- 18.12 FEKULA Márk
Robotos Pick and Place szcenárió támogatása a munkadarab egyensúlyi helyzeteinek vizsgálatával
- 18.24 SZABÓ András, PAÁL György
Sík szabadsugár és élhang lengéseinek vizsgálata
- 18.36 PAPP Bálint, KRISTÓF Gergely
Épületminitáratok optimalizálása a levegőminőség javításának érdekében GPU alapú nagyvörvény szimulációval
- 18.48 ALI Szabolcs, SASS Péter, HATOS István
Változtatható inerciával rendelkező egyhengeres versenymotor lézer szinterezett forgattyús tengelyének tervezése és tömegoptimalizálása
- 19.00 PÁLYA Zsófia, KISS Rita M.
Hogyan segíthetik a biomechanikai mérések a sportruhák tervezését?

Szekció-előadások

A. terem

Általános gépészet

Ülésvezetők:

Dr. PÁSZTOR Judit, Dr. SZABÓ Barna

- 14.30 FEKETE Gusztáv, JÁNOSI Endre, SINGH Tej
Ízületi kopás numerikus modellezése
- 14.42 PÁSZTOR Judit, POPA-MÜLLER Izolda
Erőgép hárompont-függesztő berendezésének szerepe a vontatásban
- 14.54 KLECSKÓ Szimonetta, KUN Patrik
Miért is nem magyar találmány a radar? – Csorba György élete és munkássága
- 15.06 TIMÁR Imre, HORVÁTH Pál
Szélkerék oszlopának méretezése
- 15.18 KISS Balázs, SZEKRÉNYES András
Kompozit rudak rétegek közti törésének leírására alkalmas mechanikai modellek fejlesztése és összehasonlítása
- 15.30 SZABÓ Barna, PÁCZELT István
Rugalmasságtani feladatok numerikus megoldásainak igazolása
- 15.42 RÁCZ Balázs, SASS Péter
Turbófeltöltő tribológiai rendszerének vizsgálata rezgésdiagnosztika segítségével
- 15.54 SIPOS Bence, GYÖRGY Levente
Összehasonlító vizsgálat spektroszkóppal, one-shot technikával
- 16.06 PÁSZTOR Judit, FARMOS Rudolf, ILYÉS Szilárd
Foton EUROPARD FT 504 traktor tüzelőanyag fogyasztását mérő berendezés bemutatása
- 16.18 MESTER Sándor, HORVÁTH Barnabás, SZALAI István
Magnetoreológiai tengelykapcsoló nyomatékátviteli időállandójának vizsgálata
- 16.30 **kávészünet**
- Ülésvezetők:
Dr. POÓS Tibor, Dr. BEREZKY Ákos
- 17.00 RÁCZ Kristóf, NAGYMÁTÉ Gergely, KOVÁCS Tamás, BODZAY Tamás, KISS Rita M.
Anatómiai pontok kijelölési precizitásának mérése
- 17.12 GUBA Sándor, HORVÁTH Barnabás, SZALAI István
Mágneses folyadékcseppek kontakt szögének meghatározása különböző felületeken
- 17.24 HORVÁTH Barnabás, SZALAI István
Mágneses folyadékok nemlineáris AC szuszceptibilitása
- 17.36 HUZSVÁR Tamás, HÖS Csaba
Periodikusan mozgó, áramlásba helyezett testek ellenállástényezőjének mérése

- 17.48 BOROS Róbert, KOVÁCS József Gábor
Fröccspréglő technológia vizsgálata
- 18.00 SZABÓ Ferenc
Többfészkés fröccsöntő szerszámok kitöltési szimulációjának továbbfejlesztése
- 18.12 HORVÁTH Dániel, POÓS Tibor, TAMÁS Kornél
Keverős dobszárító keverőelemének diszkrét-elemes vizsgálata
- 18.24 SZABÓ Viktor, POÓS Tibor
Szemcsés anyagok tulajdonságainak meghatározása fluidizációs szárításhoz
- 18.36 VARJU Evelin, POÓS Tibor
Anyagátadási tényező elméleti és empirikus összefüggéssel történő meghatározása víz párolgása esetén
- 18.48 ROZSNYAI Gábor, PINTÉR Judit Mária
Irodaszoba energia felhasználásának vizsgálata
- 19.00 SZAKÁLY Norbert, TEREBBESY Tamás
Hátfelszín mérése Microsoft Kinect-tel
- 19.12 LELKES János, KALMÁR NAGY Tamás
Nemlineáris aeroelasztikus rendszer bifurkáció vizsgálata

B. terem

Általános gépészet

Ülésvezetők:

Dr. POPA-MÜLLER Izolda, Dr. GYURIKA István Gábor

- 14.30 LENDVAI Bálint, BENEDEK Tamás
Szárnyrácsok numerikus aeroakusztikai vizsgálata
- 14.42 PATKÓ Dóra, ZELEI Ambrus
A poszturális egyensúlyozáshoz és a futás stabilizációjához felhasznált energiamennyiség viszonyának becslése
- 14.54 TÓTH Sándor Gergő, TAKÁCS György, SZILÁGYI Attila
Hidrosztatikus hordozó csapágyakra jellemző határfordulatszám fizikai hátterének vizsgálata
- 15.06 NEMCSICS Ákos
Középkori templomok építésének gépészeti és egyéb eszközei
- 15.18 PAPP Szonja
Olajvizsgálatok értékelése mikrotopográfiai módszerrel
- 15.30 KÁLLAI Viktória, SZEPESI L. Gábor
Tányérról-tányérra számolás propán-propilén szétválasztó kolonna esetén
- 15.42 UNGÁR Péter
Motorhűtő ventilátor kiegyensúlyozatlanságának vizsgálata
- 15.54 KÁDÁR Fanni, ERDŐDI István, STÉPÁN Gábor
Biztonsági szelep öngerjesztett rezgéseinek analitikus és numerikus vizsgálata

Összehasonlító vizsgálat spektroszkóppal, one-shot technikával

COMPARATIVE SPECTROSCOPY WITH ONE-SHOT TECHNIQUE

SIPOS Bence, GYÖRGY Levente

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem BSc hallgató,

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3; tel.: +36 1 463-1111

Központi fax: +36 1 463-1110, www.bme.hu

ABSTRACT

The purpose of the dissertation is to create an optical device that can be used to determine if two samples are the same. The evaluation of the measurement is done with a deep learning algorithm called one-shot. The idea behind this technique is to compare the given two samples and decide whether they are the same or not. With this algorithm there is no need for large amounts of training data or calibration. The software and device can jointly reduce the costs of spectroscopic testing and make it widely available.

KIVONAT

A célunk a spektroszkópia kiértékelésének megújítása, az egyre jobban terjedő gépi tanuló algoritmusok használatával. Ennél a módszernél a problémát az jelenti, hogy igen nagy adatmennyiségre van szükség a tanításukhoz, de ez alól létezik néhány kivétel, például a one-shot technika. A mérések elvégzéséhez és a rendszer összköltségének alacsony szinten tartása miatt két eltérő módon működő spektroszkópot is építettünk.

Kulcsszavak: One-shot, Deep Learning, Spektroszkópia, Anyagvizsgálat, Összehasonlító vizsgálat

1. BEVEZETÉS

Az adatok kiértékelésében egyre több módszer jelenik meg, melyet sokszor nem kötnek iparban használható alkalmazáshoz. Ilyen terület például a Deep Learning, ahol az utóbbi években hatalmas fejlődés ment végbe. Ennek egyik oka, hogy a korábban kifejlesztett módszerek most váltak gyorsan futtathatóvá a számítástechnika fejlődése miatt. A másik mozgatórugója az ilyen irányú fejlődésnek a felhasználói kényelem növelése. Erre jó példa, hogy már az újlényomat olvasást is szeretnénk elhagyni és helyette egyetlen pillantással nyitni telefonunk. Pontosan az előbb felhozott példa adta az ötletet ezen spektroszkópiail alkalmazáshoz.

A spektroszkópia nagy múltra tekint vissza. Már 1802-ben William Hyde Wollaston észrevette, hogy a nap fénye nem folytonos. Ezen elv alapján később a mérés technika képessé vált bizonyos anyagok megkülönböztetésére, felismerésére. A módszer nagy hátránya, hogy igen költséges eszközök kellenek hozzá. A Raman-spektroszkópok például egy drága notch filtert kell, hogy használjanak, a monokromatizálás is igen költséges lehet nagy pontosságnál. De nem csak az anyagvizsgálatokban használnak spektroszkópokat, hanem egyre több területen, például a nagyon gyorsan fejlődő kijelző iparban vagy a világítás technikában.

Mindenképp szerettük volna, hogy a feldolgozási módszer ne legyen eszközfüggő, és a lehető legkevesebb megszorítással rendelkezzen azt illetően, hogy milyen specifikációkkal kell a spektroszkópnak rendelkeznie. Ennek bizonyítására két eszközt is építettünk, amelyek képesek a módszert alkalmazni és a kiértékelését is megcsinálni gyorsan és kedvező áron. Emellett végeztünk Konica Minolta CS-1000 fotoradiométerrel is méréseket, amely igazolta, hogy a nagyobb pontosság nem növeli jelentősen az anyagvizsgálat pontosságát, tehát nem jelentős a javulás nagyobb pontosság és felbontás esetén sem.

2. MONOKROMATIZÁLÁS

A spektroszkópia a fény hullámhossz szerinti energia vagy intenzitás eloszlását vizsgálja, így fontos, hogy a beérkező összetett fényt képesek legyünk színeire bontani. Erre igen sok lehetőség van. Mi a lehető legalacsonyabb költségre törekedtünk saját berendezésünknel, és ezt is számításba vettük a monokromátor kiválasztásánál.

A kézenfekvő megoldás egy prizma használata lenne, de sajnos ezzel egy kissé bonyolultabb optikai felépítést kell használni. Emellett az üveganyagok hullámhossz szerinti törésmutatója nem lineárisan változik, így, ha később a vetített képből szeretnénk meghatározni a hullámhosszt, nehezebb a dolgunk. A mi megoldásunknál ez nem jelent problémát, mivel nincs szükség a pontos hullámhossz értékekre, hanem csak

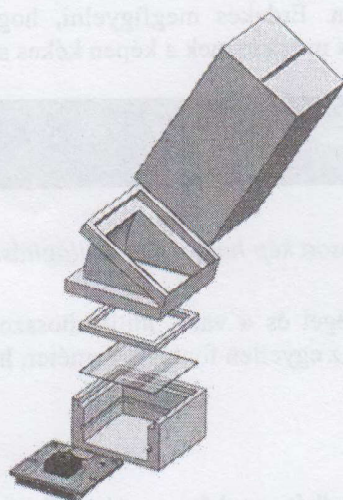
arra, hogy az eszköz a két mintát azonosnak lássa. Ez azt is jelenti, hogy nincs szükség kalibrálásra, de később erről bővebben beszámolunk.

A másik egyszerű és általunk választott megoldás az optikai rács használata. A diffrakció jelenségét kihasználva ezzel a sűrűn vonalazott lappal képesek voltunk a fény komponensekre bontására. Mi 1000 vonalpár per milliméteres rácsot használtunk és egyszerűen a kamera meglévő optikájával és egy réssel képesek voltunk méréseket végezni.

3. ESZKÖZEINK FELÉPÍTÉSE

Sok alacsony árú telefonra kapcsolható kit vásárolható, amellyel a mi megoldásunkhoz hasonlóan lehet a spektrumot vizsgálni. Az a probléma velük sajnos, hogy használatuk sokszor nehézkes és a telefonok sokszínűsége miatt a kamera kép feldolgozásához is összetettebb program kell. Ezért döntöttünk a Raspberry Pi fejlesztőlap és az ehhez tartozó kamera mellett. Ezek igen elterjedtek a hobbisták körében, és igen jól dokumentáltak.

Az eszköz váza 3D nyomtatással készült, egymásba pattanó elemekből, amelynek köszönhetően könnyen össze és szétcserezhető. Így például, ha más projektben van szükség a kamerára, akkor kevesebb, mint egy perc alatt szét és össze is rakhatjuk. A másik fontos jellemző a moduláris felépítés [1. ábra]. Itt a cél az volt, hogy nem csak egy típusú elemekből lehessen megépíteni, hanem különböző kamerák is használhatók kell, hogy legyenek vagy eltérő optikai rácsokat is használhassunk. Ennek köszönhetően egy változtatás alkalmával nincs szükség minden elem újranomtatására.

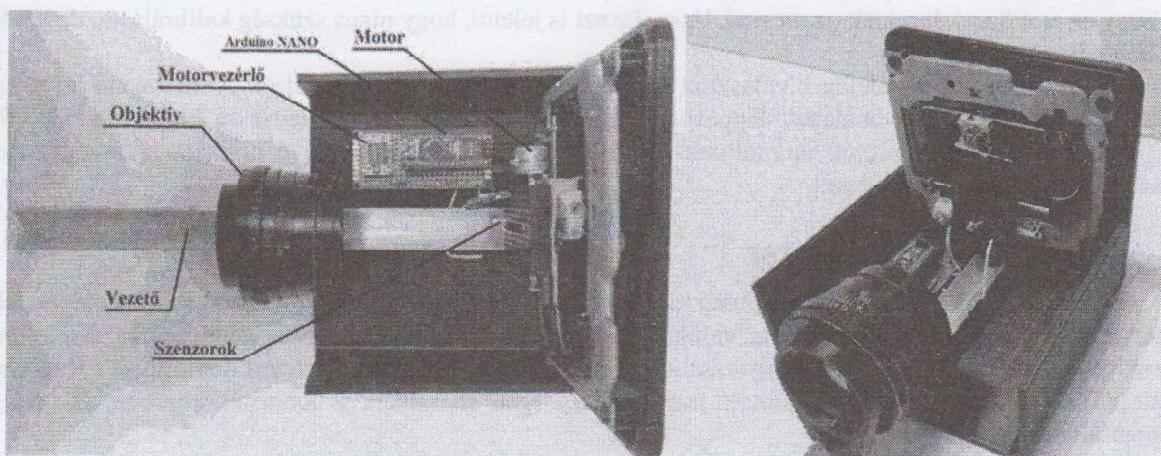

1. ábra

Robbantott ábra az eszköztől

A robbantott ábrán láthatjuk az egyes elemeket. A résen érkező fény a rácson eltérítődik és a kamera optikáján keresztül a szenzorra vetül. A képet ezt követően egy CSI porton keresztül a Raspberry Pi-be küldjük.

A másik felépítés jóval nagyobb érzékenységre képes, ami például a Raman-spektroszkópiánál elengedhetetlen. Emiatt nincs lehetőség egyszerű CCD vagy CMOS szenzor használatára. A legjobb és legnagyobb érzékenység fotoelektron-sokszorozó segítségével érhető el ebben az esetben. Ennek hátránya, hogy nagyfeszültségre van szükség hozzá, ami veszélyessé teszi kevésbé hozzáértők számára, így inkább egy nagy érzékenységű fototranzisztort és műveleterősítőket használtunk [2. ábra], mely a működési elv igazolása megfelelő.

2. ábra

Lineárisan mozgatott szenzoros gép

A képen is jól látszik, hogy egyetlen szenzort használunk, melyet síneken mozgatunk és így olvassuk ki az adatokat. A kiolvasott adatokat később a program azonos módon kezeli. Az első bemutatott eszköz a következő képet adja vissza [3. ábra], melyet később a program a rövidebb oldala mentén összegez, így egy hullámhossz szerinti eloszlást ad vissza. Érdekes megfigyelni, hogy mivel infraszűrő nélküli kamerát használtunk bőven 680 nm feletti sávok is megjelennek a képen kékes színűen.

3. ábra

Beolvasott kép halogén megvilágításról

A szenzorok spektrális érzékenységet és a valós hullámhosszokat nem kell figyelembe vennünk a kiértékelés összehasonlító jellege miatt. Az egyetlen fontos paraméter, hogy jó ismételhetőségi tulajdonsággal kell rendelkezzen az összeállítás.

4. ADATOK FELDOLGOZÁSA

Az adatok egydimenziósok mindkét eszköz esetén. Ezen adatokat több eltérő módon is klasszifikálhatjuk, de legtöbb esetben érdemes normálni ezen értékeket, ezzel elkerülve a fényességbeli eltérések okozta anomáliákat.

A neurális hálókat felépítő rétegek ismeretét feltételezve, a következőkben az összehasonlítást végző hálókat mutatjuk be. Ezek tanításához 3 különböző polimer (PET-G, PLA, ABS) fényelnyelését vizsgáltuk, 30-30 mintával. Ez a mennyiség gyorsan begyűjthető, mivel egy minta felvétele kevesebb mint egy másodpercet vett igénybe. A tanítást Amazon és Google felhőszolgáltatásaiban végeztük. A teszteléshez további adatokat használtunk, hogy könnyen észleljük az "overfitting"-et, ami a kevés adat miatt biztosra vehető volt. Fontos még kiemelni, hogy a mért mintákat szemmel alig lehetett megkülönböztetni, mivel minden eltérő anyagú próbatest fehér volt, így attól függetlenül, hogy mi nyomtattuk azokat, fel kellett, hogy címkézzük ahhoz, hogy képesek legyünk megkülönböztetni őket egymástól.

Próbát tettünk a neurális háló megkerülésére is, k - legközelebbi szomszéd és Hausdorff távolság figyelembevételével. Ezek is sikeresnek mondhatóak a kevés csoport miatt, de a később bemutatott módszerekhez képes még ilyen kevés kategória esetén is 10-15%-kal kisebb pontosságot tudtak produkálni.

Az LSTM [1] hálókat igen elterjedtek, de kissé már elavultnak számítanak több területen, mivel relatív rosszul parallelizálhatóak, így a tanításuk hosszabb lehet. A mi esetünkben a kevés adat használata miatt ez nem jelentett problémát, emellett a tanítás nem a Raspberry Pi-n történik, hanem felhőben. LSTM hálókat használatával sikerült elérni 96%-os pontosságot a teszt halmazon a bemutatott tanítóadatmennyiség használatával.

Az LSTM hálókat felváltó módszer a trendeket figyelembe véve úgy tűnik az egy dimenziós konvolúciós háló [3]. Ezek jobban taníthatóak, és nagyobb pontosságot is lehetővé tehetnek. Sajnos nekünk nem sikerült megtalálni a megfelelő hiperparamétereket, mellyel meg tudná előzni az LSTM hálónkat.

Siamise hálókka [2] is próbát tettük, de nem jelentettek pontosság növekedést, de lassabb futást eredményeztek. MANN [4] hálókka is hasonló a helyzet. A továbblépést a DNS szekvenálásnál használt hálók jelenthetik, ebben az irányban is folytatjuk a munkát jelen pillanatban is.

5. ALKALMAZÁSOK

A tesztjeinket is már polimerek vizsgálatával végeztük, tehát ezt egy lehetséges felhasználásnak gondoljuk, akár fröccsöntött elemek összehasonlításánál az összetétel megváltozásának kimutatására. Ezzel hasonló módon akár az otthoni 3D nyomtatók automatikus anyagfelismeréssel okosítása is megoldható lehet. Erre a kényelem növelése miatt lehet szükség, mivel sok anyag más nyomtatási paramétereket igényel és ezt egyelőre beállított profil alapján a nyomtató automatikusan is választhatná.

A másik nagy alkalmazási lehetőség a világítástechnikában jelenik meg, mivel az egyre terjedő LED-es világítás színösszetétele azonos színhőmérsékleten is eltérő lehet, ami zavaró lehet, de ha a boltban ki tudjuk próbálni a fényforrást, akkor jobb választást tud biztosítani. Az akkumulátorról való működés - tesztjeink szerint - több óra működést is lehetővé tesz.

Emellett fontos eszköze lehet az oktatásnak, mivel alacsony ára lehetővé teszi, hogy akárki megépítse és az által tanuljon. Sajnos az optika a fizika oktatásban általában kis hangsúllyal jelenik meg, de egy ilyen eszköz sok emberben felkeltheti az érdeklődést a téma iránt.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálával tartozunk konzulensünknek, Nagy Balázs Vincének, valamint Urbin Ágnesnek, a mérésekhez nyújtott segítségükért. Köszönjük a Mechatronika Szakosztálynak, hogy műhelyüket használhattuk az eszköz megépítéséhez és teszteléséhez.

HIVATKOZÁSOK

- [1] GERS, Felix A., SCHMIDHUBER, Jürgen, et CUMMINS, Fred. Learning to forget: Continual prediction with LSTM. 1999.
- [2] SUN, Yi, WANG, Xiaogang, et TANG, Xiaoou. Deep learning face representation from predicting 10,000 classes. In : Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition. 2014. p. 1891-1898.
- [3] TABAR, Yousef Rezaei et HALICI, Ugur. A novel deep learning approach for classification of EEG motor imagery signals. Journal of neural engineering, 2016, vol. 14, no 1, p. 016003.
- [4] VINYALS, Oriol, BLUNDELL, Charles, LILLICRAP, Timothy, et al. Matching networks for one shot learning. In : Advances in neural information processing systems. 2016. p. 3630-3638.